

EUROPE DIRECT

Banskobystrický región

Rok 2025 v Europe Direct Banskobystrický región

Milí čitatelia, milé čitateľky,

rok 2025 je za nami, a preto je čas obzrieť sa za aktivitami Europe Direct Banskobystrický región a pripomenúť si najvýznamnejšie momenty našej práce.

Uplynulý rok priniesol v regióne pestrú škálu podujatí – od diskusií a workshopov až po súťaže realizované najmä na základných a stredných školách. V spolupráci so školami, odborníkmi z praxe, tímom TEAM EUROPE, univerzitami a kultúrnymi inštitúciami sme sa zameriavali na rozvoj kritického myslenia, digitálnych zručností a posilňovanie povedomia o európskych hodnotách a príležitostiach pre mladých. Tradičné vzdelávanie sme prepájali so zážitkovými a interaktívnymi formami.

ED Na školách

Rok sme odštartovali ekologickými témami. Na Strednej odbornej škole v Želovciach sme spolu s prof. Zuzanou Palkovou z SPU v Nitre predstavili projekt Päť vecí ekologickej lásky (5MEL), zameraný na tvorivú recykláciu a environmentálne myslenie. Študenti sa venovali najmä fotografii prírody, čím si prehĺbili vzťah k svojmu okoliu.

Popri ekologických aktivitách sme sa systematicky venovali aj informovaniu o Európskej únii. Na Gymnázium Andreja Sládkoviča v Krupine prebehla diskusia pre maturantov o fungovaní EÚ, jej inštitúciách a prínosoch členstva. Podobne na Gymnázium Františka Švantnera v Novej Bani sme pre druhákov pripravili prednášku doplnenú o interaktívny Kahoot kvíz.

Výraznou témou roka bola mediálna gramotnosť a digitálne zručnosti. V spolupráci s odborníkom Jánom Trangelom sme pre deviatakov na ZŠ Eleny Maróthy Šoltésovej v Krupine pripravili prednášku o umelej inteligencii, ktorú sme pre veľký záujem zopakovali aj na ZŠ v Kriváni. Žiaci diskutovali o praktickom využití AI, jej prínosoch aj etických otázkach.

Boj proti dezinformáciám patril medzi ďalšie priority. Na ZŠ Eleny Maróthy Šoltésovej sme realizovali sériu aktivít zameraných na rozpoznávanie hoaxov, manipulácie na internete a overovanie zdrojov, doplnenú o praktické cvičenia s reálnymi príkladmi.

V októbri sme privítali experta TEAM EUROPE Tomáša Kriššáka, ktorý na gymnáziu v Krupine a na SOŠ obchodu a služieb viedol interaktívne diskusie "AI a generácia zrkadiel". Študenti sa venovali algoritmom, sociálnym sieťam, digitálnej odolnosti a kritickému mysleniu.

Pokračovali sme aj v interaktívnych workshopoch o EÚ. Na školách v Bzovíku a Hontianskych Nemciach sa žiaci oboznámili s históriou EÚ, jej hodnotami, inštitúciami a významom pre Slovensko, pričom nechýbali ani záverečné vedomostné kvízy.

Dôležitou súčasťou roka bola podpora študentských súťaží. Organizovali sme regionálne kolo súťaže Mladý Európan v Krupine, kde uspelo Gymnázium Andreja Kmeťa z Banskej Štiavnice a SOŠ obchodu a služieb z Krupiny. Podporili sme aj jubilejný 20. ročník národnej súťaže a spolupodielali sa na realizácii Mladého Európana Junior v Detve pre mladších žiakov.

Na Gymnázium Andreja Sládkoviča v Krupine sme v spolupráci s organizáciou EDUMACY zrealizovali simuláciu Európskeho parlamentu, v ktorej si maturanti vyskúšali úlohy europoslancov a vedenia parlamentu.

Pri príležitosti Európskeho dňa jazykov sme navštívili ZŠ v Senohrade, kde sme so žiakmi diskutovali o jazykovej rozmanitosti EÚ a význame jazykov pre budúcnosť, doplnené o jazykové hry.

November patril hodnotám slobody, demokracie a kultúrnej rozmanitosti. Zúčastnili sme sa tematického dňa k 17. novembru v Lišovskom múzeu v rámci projektu Erasmus+ a na gymnázium v Krupine sme realizovali tvorivý workshop "Umenie masky". Koncom mesiaca sme podporili aj prednášku experta TEAM EUROPE Vladimíra Bilčíka o ochrane ľudských práv v EÚ na strednej škole v Detve.

V máji sme sa zapojili do 11. cyklu Európskeho dialógu s mládežou prostredníctvom konzultácií so žiackym parlamentom na ZŠ EMŠ v Krupine.

Vyvrcholením školského roka bola návšteva mobilného Edutajnera, ktorý priniesol interaktívne hry, kvízy, IT Fitness Test a virtuálnu realitu európskych projektov. Aktivita v spolupráci so Zastúpením Európskej komisie na Slovensku mala veľmi pozitívny ohlas.

Rok 2025 potvrdil, že mladí ľudia v Banskobystrickom regióne majú záujem o európske témy, digitálne zručnosti a kritické myslenie. Najväčší prínos mali aktivity spájajúce teóriu s praxou a diskusiu s interaktívnymi prvkami. V roku 2026 plánujeme na tieto úspešné formáty nadviazať a ďalej približovať Európu mladým ľuďom v regióne.

Podujatia pre verejnosť

Pri ďalších podujatiach sa EUROPE DIRECT Banskobystrický región zamerlal na prepájanie európskych tém s každodenným životom v malých mestách a na vidieku. Aktivity vznikali v úzkej spolupráci so seniormi, mladými ľuďmi, farmármi, vinármi aj kultúrnymi organizáciami.

V Štiavnických Baniach sme pri príležitosti Dňa ochrany osobných údajov diskutovali so seniormi o ochrane súkromia a rizikách digitálneho sveta. V Krupine sme sa zapojili do výmeny mincí, kde sme návštevníkom predstavili euro a aktuálne témy Európskej únie.

Zúčastnili sme sa putovnej výstavy kraslíc Vandrovalo vajce, kde sme prezentovali program Kreativna Európa a podporu kultúrneho dedičstva a rozvoja vidieka. Expert TEAM EUROPE Juraj Huba viedol workshop o rozvoji vidieka z pohľadu EÚ.

Deň Európy sme oslávili simuláciou zasadnutia Európskeho parlamentu na gymnáziu v Krupine v spolupráci s EDUMACY, do ktorej sa zapojili študenti z viacerých obcí. Našu činnosť sme priblížili aj v podcaste Európa dnes s novinárom RTVS Alexandrom Ernestom.

Počas Dní mesta Krupina sme prevádzkovali trojdňový informačný stánok v Podzemí Krupiny, kde sme s návštevníkmi diskutovali o podpore malých vinárstiev, regionálnych producentov a mladých ľudí prostredníctvom európskych programov.

Na Dni mladého farmára sme hrovou formou približovali EÚ deťom aj dospelým a vysvetľovali možnosti podpory poľnohospodárstva a vidieka.

Hontianska vínná cesta v Lišove vytvorila priestor na diskusiu o spoločnej poľnohospodárskej politike, modernizácii vinohradov a rozvoji vínneho turizmu.

Témy vidieka a mládeže sme rozvíjali aj odborne. Na konferencii Marketing, ktorý dáva zmysel na Tál'och sme diskutovali s viac ako 60 účastníkmi o úlohe komunikácie pri rozvoji vidieka a zapájaní občanov.

Počas cyklistických pretekov v Novej Bani sme pre domácich aj zahraničných návštevníkov pripravili kvízy o EÚ a predstavili možnosti mobility, štúdia a dobrovoľníctva v rámci programov Erasmus+ a Európsky zbor solidarity.

Na veľkých kultúrnych a festivalových podujatiach sme pôsobili v partnerstve so Zastúpením Európskej komisie na Slovensku. Na festivale Východná sme tradičnú kultúru prepájali so znalosťami o EÚ, na festivale ATMOSFÉRA sme viedli otvorené diskusie o klíme, demokracii a mládeži a na festivale Ľudskosť vo Zvolene sme predstavili možnosti priamej participácie občanov na tvorbe politik EÚ.

Na európskej úrovni sme sa aktívne zapojili do 3. Európskeho summitu vidieckej mládeže vo Valči, kde sa účastníci zo 14 krajín venovali pohode mladých na vidieku a tvorbe odporúčaní pre európske politiky.

V septembri sme hostili mládežnícku výmenu Erasmus+, počas ktorej účastníci spoločne sledovali Správu o stave Únie 2025 a diskutovali o globálnej úlohe EÚ.

Silnou témou bola klíma a udržateľná mobilita. Počas Európskeho týždňa mobility sme s spolupráci s firmou Brother industries Slovakia v Krupine zrealizovali iniciatívu Do práce

bez auta, ktorá ukázala, že aj malé zmeny správania môžu mať pozitívny vplyv na životné prostredie.

Dlhodobo sme podporili aj výstavu o Sacharovovej cene za slobodu myslenia, venovanú ochrane ľudských práv, ktorú si návštevníci Kinu Kultúra v Krupine mohli pozrieť počas mesiacov september a október.

Pozornosť sme venovali aj rovnosti a postaveniu žien na vidieku. Počas Erasmus Days sme sa zapojili do česko-slovenského projektu Neformál: Bez hraníc! a na konferencii Ženy do voza aj do koča sme prispeli k diskusii o politikách EÚ, aktívnom občianstve a podpore vidieckych žien, kde sme pozvali experta na EÚ Ing. Ivana Štefanca, MBA, PhD. s prednáškou na tému „Stav Európskej únie a aktuálne výzvy rozvoja vidieka“.

Nezabúdali sme ani na seniorov. V Orovnici sme pripravili vedomostný kvíz Senior Európan a v Teranoch sme seniorom predstavili možnosti celoživotného vzdelávania a dobrovoľníctva v rámci programu Erasmus+.

Rok sme uzavreli na vianočných trhoch v Lišovskom múzeu, kde sme podporili miestnych výrobcov a diskutovali o podpore vidieka, kultúry a spolupráce v rámci EÚ. Vďaka rôznorodým aktivitám sa nám podarilo priblížiť Európsku úniu ako priestor spolupráce, solidarity a príležitostí pre všetky generácie v Banskobystrickom regióne.

Tešíme sa na ďalšie spoločné aktivity v roku 2026.

Viac sa dočítate na:

<https://edbanskobystrickyregion.eu/>

alebo na našich sociálnych sieťach.